

Bilag 5.

Sverige.

Under 29. Juni 1920 blev der i Sverige nedsat en Kommission med den Opgave at foretage en Udredning angaaende det industrielle Demokratis Problem og at fremkomme med saadanne Forslag, hvortil Udredningen kunde give Anledning.

Som den bærende Idé i »det industrielle Demokrati« angav Statsministeren: »en Nyskabning af Forholdet indenfor Industrien og tilsvarende Virksomheder mellem Produktionsmidlernes Ejere, Produktionens tekniske Ledere og de i Produktionen i forskellige Stillinger medvirkende, hvorigennem der skulde gives disse sidste en betryggende Indflydelse paa vedkommende Virksomheds Forvaltning og almindelige Udvikling og derigennem fremmes en nu ofte savnet Solidaritet mellem Industriens Arbejdere og den Produktion, som deres Arbejde skaber«.

Under den 31. Marts 1923 afgav Kommissionen Betænkning.

Et *Flertal* paa 5 af Kommissionens 9 Medlemmer anbefalede Gennemførelsen af et i Betænkningen indeholdt Lovforslag vedrørende Bedriftsnævn, idet dog *det ene af de paagældende Medlemmer i en Særbetænkning tog visse Forbehold* vedrørende Lovforslagets Indhold og bl. a. opstillede det som den første Forudsætning for et virkeligt industrielt Demokrati, at Arbejderne erholder Medbestemmelsesret i Spørgsmaal vedrørende Antagelsen og Afskedigelsen af Arbejdere og vedrørende Arbejdets Ledelse og Fordeling, samt faar Ret til Sæde og Stemmeafgivning i Virksomhedens Bestyrelse.

Et *andet Mindretal*, bestaaende af 4 Industriledere, tager bestemt Afstand fra det af Kommissionens Flertal foreslaaede Lovforslag. I sin Særbetænkning anfører dette Mindretal bl. a., at der indenfor Kommissionen herskede fuld Enighed om, at regelmæssigt tilbagevendende Forhandlinger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere paa Arbejdspladsen vilde være i Stand til at bibringe Parterne en bedre Forstaaelse af hinandens Synspunkter, hvorved mangt et Konflikt punkt paa et tidligt Stadium kunde bringes ud af Verden. Ligeledes havde man i de fleste Henseender kunnet opnaa principiel Enighed om de Hovedpunkter, hvorom saadanne Forhandlinger burde kunne finde Sted. Men ved en nærmere Behandling af Problemerne og af Bedriftsnævnenes Beføjelser opstod principielle Uoverensstemmelser. Mindretallet havde dog ikke villet undlade at forsøge paa at udjævne de forskellige Anskuelse, men maatte fastholde, at hvad der end blev Resultatet af Kommissionens Arbejde, egnede det foreliggende Emne sig ikke til at reguleres ad Lovgivningens Vej, men burde løses ved frivillige Overenskomster mellem de to Parter. Men selv i saa Fald gaar Kommissionens Flertalsforslag efter Mindretallets Mening videre, end Mindretallet kan godkende.

Det af Kommissionsflertallet foreslaaede Lovforslag gaar ud paa følgende:

I Virksomheder indenfor Industri og Haandværk, som beskæftiger mindst 25 Arbejdere, og hvor Arbejderne har organiseret sig i Fagforening eller Værkstedsklub, der er Led af en Organisation, som omfatter Arbejdere fra hele Landet eller en vis Del deraf indenfor samme Fag eller Industri, er den paagældende Fagforening eller Værkstedsklub berettiget til ved særskilt Afstemning at træffe Beslutning om Indførelse af Bedriftsnævn. Mindst 5 Dage i Forvejen skal der finde Indkaldelse Sted til denne Afstemning. For at Beslutningen om Oprettelse af Nævn skal være gyldig, skal mindst Halvdelen af Virksomhedens Arbejdere deltage i Afstemningen, og mindst tre Fjerdedele af Deltagerne i Afstemningen skal udtale sig for Oprettelsen af Bedriftsnævn.

Findes der indenfor Virksomheden flere saadanne Arbejderorganisationer, maa samtlige disse i Fællesskab deltage i Beslutningen eller Valget.